Mile Prpa: Sonetna rapsodija

Autor Administrator

Izbor iz zbirke: Sonetna rapsodija

Mile Prpa, slikar, pjesnik – filozof i kolumnist, autor golemog poetsko filozofskog opusa s više od pedeset tisuæa stihova i isto tako velikog, još neizloženog slikarskog projekta, relativno je nepoznat našoj široj javnosti, zbog neobjašnjivog prešuæivanja od strane kako medija tako i institucija. Više je poznat u iseljenoj Hrvatskoj i jedan je od najcitiranijih kolumnista na internetskim portalima Hrvata u svijetu.
Prof. Grga Rupèiæ za njega piše: „U tom mnoštvu stihova Prpa je doživio potpuni rascvat duše i èega se god dotakne, poput mitskog Mide, pretvori u pjesnièku sliku, stih, strofu ili pjesmu“. A sam Prpa za sebe æe napisati: „Otkad znam za sebe, od najranijeg djetinjstva, interesirala me samo umjetnost, ali sam stalno nailazio na prepreke koje bi me zaustavile, ali ne i obeshrabrile...“ O Prpinu stvaralaštvu doznajte više na web stranicama (potražite na Google Mile Prpa), a ovdje , uz suglasnost autora, donosimo izbor iz njegove zbirke soneta pod nazivom Sonetna rapsodija.

Link: M.Prpa: Prešuæena umjetnost Lijepa naša domovino

{mospagebreak title='Poezija'}

U

poeziji

nemojte
ništa

tražiti.

Ako je
nadahnuta

ona æe
sama vas naæi.

I tad
znajte,

vi niste
èitatelj

veæ barka

na
uzburkanom moru

pjesnikova

duha.

* * *

{mospagebreak
title='Trinaesti sonet'}

Trinaesti

sonet

Trinaesti
sonet ljepotom da mi sjâ,

i da
najljepši bude od soneta svih.

Tim brojem
ne bjeh nikad nesretan ja,

tajnu mu
ne tražih nit’ se od njega skrih.

I kad mi
život nevoljama prede,

duh,
zloban ne dokuèuje mi znak.

Nutrinom
nešto dušu mi jede –

ali, baš
za prkos bivam i dalje jak.

I grobljem
neki kao da me vide,

i ko
bliski neki od mene se klone.

Da me
voljeli ne bi, radije se stide.

Na tornju
veæ zvona ko da mi zvone.

Premda raèunica
moja sa svima je èista.

tek
prkosno želim da duša mi blista!

* * *

{mospagebreak
title='O sebi'}

O sebi

I ovim
sonetom govorim o sebi,

premda tim
zborom ne zborim rado.

Da mislili
neki ili kazali ne bi,

da u
središtu kruga sâm sebe dadoh.

Nutrinom
duše nekim gnanstvom gorim,

i jaèe od
mene, eruptivno biva.

Na tvorbu
me tjera da nešto tvorim

duši mi ne
da, da tajnama sniva.

I ta sila
me nosi – neprekidno æutim,

dâri me
mirom, mistika me njena prože.

I sâma
sebe rado na nju putim

- da rukom
ona slikat ili pisat može

Ionako
mnogi rekoše mi stog

- da ne
stvaram ja, veæ kroz mene, Bog.

* * *

{mospagebreak
title='U daljine puste'}

U daljine
puste

Gdje su te
daljine što ih ljudi æute,

beskrajna
prostranstva što svemirom zjape?

Tko da im
otkri staze, nevidljive pute?!

I zato
prema njima, duše samo vape.

Vape,
žude, žeðaju žeðom usne

što suhe
sahnu, a jara ih dahom prži.

Kako
Svemir da se u zjenicu zgusne,

kako
spoznaja sva da se pred oèima drži?

Duhu dajmo
krila, nek nas ponese

u daljine
puste, tog svemirskog tkanja.

Tad što
smo, a zvijezde tek se krijese

u nama, u
tajnama našeg poslanja.

Gdje su te
daljine što nas love?

Pustimo ih
samo neka dâlju plove!

* * *

{mospagebreak
title='Na izložbi'}

Na izložbi

Gle,
Dürer! – jahaèi apokalipse te.

I Renoir!
– kupaèice, likovi goli.

To kao
sudba, radosti tjelesne te

i maè
straveži; rata, smrti, boli.

Jedni
tkaju ljepote na platnima tim,

drugi pejzaž,
neki grozote lik.

Zanos u
duhu kistom vidim im svim

ili
Guernice taj nezaboravan krik.

Dojam tad
sažeh, dvoranama hod –

od platna
do platna, od lika do lika.

Vizije,
vizure, slutnje, oslikan svod.

Preslik
duše u njima ili njena slika.

Slikar
mrtav, platno životom tka -

da li
motritelj samo ili duh sam ja?

* * *

{mospagebreak title='U moèvari'}

U moèvari

U moèvari
stojim, oko mene gluha

žabaca
kreket i ptièica sitnih poj.

I gnjurca
nekog gnjur dopire do uha,

tek
prskanjem vode u gnjuridbi toj.

Do koljena
u vodi, lopoèi mi predu,

zelenom
glazbom sliku rascvalu svom.

Cvijet
bijeli, listovi ga gledu

i drže ga
na vodi peteljkom tom.

I zamah
ribièkog štapa razbi idilu tu,

i udice
pljas tom zadrhta vodom.

U moèvari
stojim i motrim gozbu svu,

gdje gosti
se ljepota svakim gôdom.

I sretan
bijah, sreæe mi malo treba,

kad je i
ne naðoh, upirem oèi put neba.

* * *

{mospagebreak
title='Tko zove Prpu'}

Tko zove
Prpu

Tko zove
Prpu? – neke tajne sile

što možda
i oko mene se jate?!

Ili more
neke što u srcu se snile

ili duše
žalne što zbog neèeg pate?!

Tko zove
Prpu? – možda neki ljudi,

neznani
meni odnekud stigli?!

Možda
mamurluk zove da me budi

-
neispijeno pivo u sinoænoj krigli?!

Tko zove
Prpu? – možda nova nada

da mi
opustjelu dušu dugom rosi?

Možda
zamor stiha ili umor rada?

Tko zove
Prpu? – da mu tek prkosi.

Možda
ljubav hoæe da me budi snova?

- To
slapovi huèe, a ne razabrah im slova?

* * *

{mospagebreak title='O vinu'}

O vinu

Gotovo da
ne znam pjesnika kog

da ne
pjevaše o vinu – u nebo ga diže.

I ja rado
tebi sad vinski slažem slog,

burence
neko kad grlu mi bliže.

Rađe nego
zamor neki, trud ili jad.

Veselje
nam stiže, a savjest ne gmiže

pred
djelima neèasnim i tad i sad.

Da živjeli
svi! – evo i èaša se diže.

I prstenja
zlatnog zvek, vjenèanih tih

o staklo
nam kuca, a jezik nam muca

- poneki
vinski nazdravièarski stih.

A na vrata
duše ponos nam suca:

i
hrabrost, i istine te sve jaèi jek.

Èašu o
èašu zvek – živjeli èitav vijek!

* * *

{mospagebreak
title='Kad umrem'}

Kad umrem

Kad umrem,
ne ukopajte me pod travu,

grobar
neka pijukom ne kopa rakom.

Zakopajte
me u san, možda i u javu

da bih
ukopan bio ja u vama svakom.

Kad umrem,
cvjetni nek se vijenac ne tkâ,

od stihova
mojih nek bukti krijes.

Jer manje
tijelo, više ko duh bijah ja,

-
i prazan u zemlju tad položite lijes.

Od
zemaljske sve što u meni bilo tvari,

sagori u
stihu ili u nadahnuæu tom.

Ko
zvjezdano nebo, srcima sad žari

u ljudima
svima kao braæom mi svom.

Kad umrem
neka bukti taj moj stih

-
da ukopan bih bio u srcima svih.

* * *

{mospagebreak
title='U kuæi'}

U kuæi

U kuæi,
tamo mi rodnoj, veæ pustoj –

grmlje i
korov oko nje zrastaju snova.

I raslinje
u toj šikari veæ gustoj –

i crijep
pomalo gdje trusi se s krova.

I kuæica
pseæa, drvena tu trune,

na zidu
potkovu konjsku hrða uze.

Nostalgije
mladosti dušu mi pune,

za
sjeæanjima više i ne ronim suze.

Podsjeti
sve me, a sad svemu praštam,

oprošteno
i meni da bi milostivo bilo.

Melankoliju
dušom da ne ispaštam.

U
tisuæljeæe novo – da se ne bi krilo

preda mnom
što ono nosi, tajni bliže.

Trud – zna
se, dobro nikad samo ne stiže.

* * *

{mospagebreak
title='I miris smilja'}

I miris
smilja

I miris

smilja ja volim iznad svega,

simbol mi
života svekolikog tog.

Najveæa mi
radost kad pomirišem njega.

U njem
djeliæ sjeæanja iz djetinjstva mog.

I pelin ja
ljubim, premda gorèinu tvori.

Grkost mu
tkanja ljekovita biva.

I nisku
smreku što bodljama zbori.

Svekoliko
bilje što u sebi tajne skriva.

Ja volim,
volim, i prkosno to volim

smisleno u
svemu i najsitnije biæe.

Stradanje
im svako i ja u sebi bolim.

Radošæu im
takvom i moje gori žiæe.

Ne daj se
živote smrti da te satre,

cvjetnog
buka neka rascvjetaju vatre!

* * *

{mospagebreak
title='Na Nebu mjesta ima'}

Što
bismo mogli kazati

Što bismo
o tome mogli kazati, reæi

- u životu
ovom za prostor se grabe.

Od
pojedinca da mu on što veæi –

do država
što sva sredstva rabe.

A Nebo,
kojim daljinama Nebo zjapi

-
beskrajan prostor prazan se stere.

Za dušama
novim on žeðom vapi.

Taj
prostor bi nove duše da bere.

Oh, kako
tamo za sve mjesta ima,

bilijuni
planeta èekaju nas samo,

da ko duše
njenim mi kroèimo tlima.

I pocijelu
planetu za sebe samo

dobit æe
duša i još vjeèna biti.

Grabežom,
zato, ne sramoti se i ti!

* * *

{mospagebreak
title='Umro je'}

Umro je

Umro je i
humak mu mramorno zdanje,

grobnica
blista – u èempresa redu.

Da li mu
život bješe poneko sanje,

ili – tek
stablo u ljudskom drvoredu?

Umro je, i
za èim želja ga gnala,

usudom
kojim provodio je ljeta?

S pladnja
života što mu je dala,

kad gošæen
životom, ta gozba sveta?

Umro je, a
da li i živio on je,

ili život

bješe za stvarima tlapnja

- uzimao
sve je ono èemu sklon je.

I svugdje
ta njegova vezala ga sapnja.

Sve
dragosti života ne nosite sa sobom,

kad poðete
u smrt – jer im bijaste robom.

* * *

{mospagebreak
title='Moja polja'}

Moja polja

Moja
polja, da li ste i sad u cvatu,

vrulj
potoka tamo grgolji li i sad?

Iznad
zelenih žita, vi ptice u jatu,

lahor
lagan, krila puni li vam tad?

Moja žita,
zelena žita veæ zru;

zob,
jeèam, proso, raž i pšenica ta.

Izvori
poljski još uvijek mi vru,

- veæ
neznan kad tamo prošeæem ja.

Stazama u
gaju kroèim li krokom,

ili livada
cvjetna ponese li me sva.

Napasam
dušu, sve ubirem joj okom,

i
hranidbom tom nahraniti me zna.

Idite
stazom tamo gdje dragost cvjeta

- u
mirisni opoj dolazeæeg ljeta.

* * *

{mospagebreak
title='Dvadeseti vijek'}

Dvadeseti
vijek

I vijek
taj proðe, prepun bješe boli,

ko nijedan
vijek ljudskoga roda.

Nebrojene
barele suza proli

- ko
prljava što se prolijeva voda.

Stotine
milijuna zaglavi u krvi,

diljem
cijeloga svijeta, naroda sviju.

Dva velika
sraza - drugi i prvi

i uèestali
mali što u sebi kriju,

kolièinu
žrtve da se mute glave.

Bješe
vijek laži, lažaca vrijeme,

rodoljublja
lažnog, lažne slave.

Grabež
vlasti, preko žrtve na tjeme,

on da se
popne, makar brdom mrtvi'.

A nebo se
klanjalo, klanjalo žrtvi!

* * *